

SIKKERHETSDATABLAD

SALMIAK

1. Identifikasjon av stoffet / produktet og av selskapet / foretaket

Utgitt dato	30.11.2009
Kjemikalietts navn	SALMIAK
Produktgruppe	Alkalisk vannbasert rengjøringsmiddel
Kjemikalietts bruksområde	Fettløser, flekkfjerner, grovrengjøring, vindusvask, vaskeforsterker

Produsent

Firmanavn	Renholdsbutikken as
Besøksadresse	Schweigaardsgt.34 F
Postadresse	Schweigaardsgt.34 F
Postnr.	N-0191
Poststed	OSLO
Land	NORGE
Telefon	41 73 10 00
Telefaks	22 17 44 35
E-post	post@renholdsbutikken.no
Hjemmeside	http://www.renholdsbutikken.no
Kontaktperson	Christian Bonde
Nødtelefon	Giftinformasjonen, døgnåpen:22 59 13 00

2. Fareidentifikasjon

Klassifisering	C R34
Farebeskrivelse	Etsende.
Andre farer	Helse: Produktet vil kunne irritere ånderett, hud, øyne og slimhinner. Ved lengre tids kontakt kan øyne og slimhinner skades. Kan gi åndenød. Ved kontakt med klorholdige produkter kan farlig klograss dannes. Farlig ved svelging. Miljø: Utslipp ved normal bruk av produktet er ikke forventet å medføre noen miljøfare.

3. Sammensetning /opplysning om innholdsstoffer

Komponentnavn	Identifikasjon	Klassifisering	Innhold
Ammoniakkløsning	CAS-nr.: 1336-21-6 EC-nr.: 215-647-6	C,N; R34, R50	5 - 15 %
Vann	CAS-nr.: 7732-18-5		60 - 100 %
Kolonneforklaring	CAS-nr. = Chemical Abstracts Service; EU (Einecs- eller Elincnummer) = European inventory of Existing Commercial Chemical Substances; Ingrediensnavn = Navn iflg. stoffliste (stoffer som ikke står i stofflisten må oversettes hvis mulig). Innhold oppgitt i; %, %vkt/vkt, %vol/vkt, %vol/vol, mg/m3, ppb, ppm, vekt%, vol%		
FH/FB/FM	T+ = Meget giftig, T = Giftig, C = Etsende, Xn = Helseskadelig, Xi = Irriterende, E = Eksplosiv, O = Oksiderende, F+ = Ekstremt brannfarlig, F = Meget brannfarlig, N = Miljøskadelig.		

Komponentkommentarer R-setningenes fullstendige ordlyd finnes i pkt 16

4. Førstehjelpstiltak

Generelt	Ved ubehag eller i tvilstilfelle må lege kontaktes. Ta med 16 punkts sikkerhetsdatablad.
Innånding	Bring den skadde ut i frisk luft. Ro og varme. Ved bevisløshet, løs stramtsittende klær. Vedåndetrettsstans eller hjertestans, gi kunstig åndedrett eller hjertekompresjon. Kontakt lege.
Hudkontakt	Tilsølt tøy fjernes straks. Skyll med vann. Hvis hudirritasjon fortsetter kontakt lege.
Øyekontakt	Får man stoffet i øynene, skyll straks med store mengder vann, og kontakt lege.
Svelging	Drakk mye vann eller melk. Fremkall ikke brekninger. Kontakt lege.
Særskilt førstehjelpsutstyr	Øyenskylleflaske eller mulighet for øyeskylling.

5. Tiltak ved brannslukning

Passende brannslukningsmiddel	Velges i forhold til omgivende brann. Produktet er ikke klassifisert som brennbar.
Brann- og eksplosjonsfarer	Ikke klassifisert som brannfarlig.
Personlig verneutstyr	Bruk friskluftsmaske når produktet er involvert i brann.

6. Tiltak ved utilsiktet utslipp

Sikkerhetstiltak for å beskytte personell	Benytt personlig verneutstyr som anngitt under punkt om verneutstyr.
Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø	Forhindre utslipp av større mengder konsentrat ut i vassdrag, grunn eller kloakk.
Metoder til opprydding og rengjøring	Spill tas opp med absorberende matriale. Samles opp i egnede beholdere.

7. Håndtering og lagring

Håndtering	Bland aldri produktet med andre stoffer uten kunnskap om at dette er uten risiko. Sørg for tilstrekkelig med ventilasjon. Unngå søl, Unngå kontakt med hud og øyne.
Oppbevaring	Oppbevares utilgjengelig for barn. Emballasjen skal holdes tett lukket. Lagres tørt og kjølig. Oppbevares utilgjengelig for barn. Produktet skal oppbevares i original emballasjen.
Spesielle egenskaper og farer	Produktet inneholder sterke baser som gir en høy pH.

8. Eksponeringskontroll / personlig verneutstyr

Administrative normer

Komponentnavn	Identifikasjon	Verdi	Norm år
Ammoniakkløsning	CAS-nr.: 1336-21-6	8 t.: 25 ppm	2007
	EC-nr.: 215-647-6	8 t.: 18 mg/m ³	

Eksponeringskontroll

Annen informasjon om grenseverdier	Produktet bør blandes i kaldt vann, da dette gir mindre avgassing av løsemidler. God generell ventilasjon skulle være tilstrekkelig til å kontrollere nivået av luftforurensning.
Begrensning av eksponering på arbeidsplassen	Mulighet for øyeskylling skal finnes på arbeidsplassen. Sørg for god ventilasjon.
Åndedrettsvern	Ved tåkedannelse eller aerosoleksponering, bruk maske med partikkelfilter P2. Ved tilstrekkelig ventilasjon må det brukes egnet åndedrettsvern. Bruk maske med : kombigassfilter A og K, brunt og grønt

Håndvern	Bruk vernehansker av motstandsdyktig materiale; f.eks. PVC, Nitril eller Neopren. Gjennombruddstiden er ikke kjent. De angitte hanskematerialene er foreslått etter en gjennomgang av enkeltstoffene i produktet og kjente hanskeguider, samt informasjon fra våre leverandører. Etter bruk, vask og tørk alltid hendene.
Øyevern	Bruk vernebriller med sidebeskyttelse eller heldekkende ansiktsskjærm.
Annet hudvern enn håndvern	Ved fare for sprut/søl eller hudkontakt: Bruk verne/arbeidsklær som er kjemikaliesikre.
Annen informasjon	Det må ikke spises, drikkes eller røykes under arbeidet. Produktet bør blandes i kaldt vann, da dette gir mindre avgassing av løsemiddler. Sørg for egnet ventilasjon, spesielt i lukkede rom. Vask alltid hendes grundig med såpevann etter arbeid.
Begrensning av miljøeksponering	Behandles i samsvar med god yrkesmessig hygiene og sikkerhetsmessig praksis.

9. Fysiske og kjemiske egenskaper

Tilstandsform	Flytende væske
Lukt	Ammoniakk
Farge	Klar, fargeløs.
Løselighet i vann	Lettløslig i vann
Relativ tetthet	Verdi: 950
Smeltepunkt/smeltepunktintervall	Verdi: 0
Kokepunkt/ kokepunktintervall	Verdi: 100
pH (handelsvare)	Verdi: 12,5
pH (bruksløsning)	Kommentarer: 11 i 1% løsning
Luktgrense	5-10 ppm

10. Stabilitet og reaktivitet

Forhold som skal unngås	Unngå oppbevaring i direkte sollys eller på varme steder.
Materialer som skal unngås	Kan korrodere aluminium, kopper, sink og andre lettmetaller. Danner eksplosive forbindelser med enkelte syrer, klor, brom og jod og forbindelser med oksyder av sølv, og kvikksølv.
Farlige spaltningsprodukter	Produktet må ikke blandes med klorholdige produkter, da giftig klorgass vil kunne frigjøres. Produktet må ikke blandes med sterke syrer.
Stabilitet	Produktet er stabilt ved de angitte lagrings- og bruksbetingelser. Oppvarming kan gi damper (ammoniakk-gass) som kan danne eksplosive blandinger med luft.

11. Toksikologisk informasjon

Toksikologiske data fra komponenter

Komponent	Ammoniakk-løsning
LC50 innånding	Verdi: 4800 ppm Forsøksdyreart: Mus Varighet: 1 time

Øvrige helsefareopplysninger

Innånding	Innånding av sprøytetåke vil virke irriterende på luftveiene. Innånding av høye dampkonsentrasjoner kan forårsake symptomer som hodepine og kvalme. Kan gi åndenørd.
Hudkontakt	Irriterende. Kan ved langvarig eller gjentatt kontakt fremkalle irritasjon, sår

	og tørrhet i huden.
Øyekontakt	Irriterer øynene. Kan gi ubehag og svie.
Svelging	Kan virke irriterende på slimhinnene i munn og svelg. Kan gi ubehag, kvalme, brekninger, diare og magesmerter.
Allergi	Der er ikke kjent at produktet har allergifremkallende egenskaper.
Kreft	Det er ikke kjent at produktet inneholder kreftfremkallende stoffer.
Fosterskadelige egenskaper	Det er ikke kjent at produktet kan gi skader på foster.

12. Miljøopplysninger

Toksikologiske data fra komponenter

Komponent	Ammoniakk-løsning
Akutt akvatisk, fisk	Verdi: 19-42 mg/l Testmetode: LC50 Art: regnbuelaks Varighet: 96 timer
Akutt akvatisk, alge	Verdi: > 5 mg/l Testmetode: IC50
Akutt akvatisk, Daphnia	Verdi: 25-189 mg/l Testmetode: EC50 Varighet: 48 Timer
Akvatisk kommentarer	Effekten på vannlevende organismer forårsakes i første rekke av høy pH.
Bioakkumulering	Bedømmes som ikke bioakkumulerende.

Øvrige miljøopplysninger

Mobilitet	Blandbar med vann.
Andre skadevirkninger / annen informasjon	Effekten på vannlevende organismer forårsakes først og fremst av ikke ionisert NH ₃ . Toksisiteten er derfor pH avhengig. Mikroorganismer og vekster kan anvende ammoniakk for syntese av aminosyrer. Visse bakterier kan anvende ammoniakk til nitritt og videre nitrat. Nitrat kan deretter av andre bakterier reduseres til nitrogen. Andre bakterier kan omdanne ammoniakk direkte til nitrogen gass.
Miljøopplysninger, konklusjon	Produktet er lett nedbrytbart. Og kan i mindre mengder slippes ut i avløp.

13. Fjerning av kjemikalieavfall

Avfallskode EAL	20 01 16 Rengjøringsmidler.
Produktet er klassifisert som farlig avfall	Ja
Egnede metoder til fjerning av kjemikaliet	Mindre mengder spyles vekk med vann. Større mengder samles opp og leveres til godkjent mottak

14. Transportinformasjon

Andre relevante opplysninger	Ikke farlig gods i forhold til transportforskriftene.
------------------------------	---

15. Opplysninger om lover og forskrifter

Faresymbol

Etsende

Sammensetning på merkeetiketten	Ammoniakk-løsning: 5 - 15 %, Vann: 60 - 100 %
R-setninger	R34 Etsende.

S-setninger	S-2 Oppbevares utilgjengelig for barn. S7 Emballasjen skal holdes tett lukket. S-26 Får man stoffet i øynene, skyll straks med store mengder vann og kontakt lege. S-46 Ved svelging, kontakt lege omgående og vis denne etiketten. S50 Må ikke blandes med Klor eller klorholdige produkter
Kommentarer	Dette produktet brukes sterkt utblandet.

16. Andre opplysninger

Liste over relevante R-setninger (i seksjon 2 og 3).	R34 Etsende. R50 Meget giftig for vannlevende organismer.
Opplysninger som er nye, slettet eller revidert	Punkt: 2 og 15 er endret. Tilpasset REACH, som medfører bl.a. punkt 2 og 3 bytter plass.
Leverandørens anmerkninger	Dette produktet er merket etsende grunnet høy pH-verdi.
Kvalitetssikring av informasjonen	Dette sikkerhetsdatabladet er basert på opplysninger fra våre leverandører, Norsk stoffliste og vår nåværende viten. Hensikten er kun ment som en retningsgivede beskrivelse av produktets egenskaper med tanke på helse, miljø og sikkerhet. Dette sikkerhetsdatablad er utarbeidet i henhold til forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH), forordning EF 1907/2006, forskrift om klassifisering, merkingmv av farlige kjemikalier (sist oppdatert 2009-04-22(491), samt ADR/RID forskrift om landtransport 2009
Ansvarlig for Sikkerhetsdatablad	Renholdsbutikken as